

KJØNNSVORTER

Informasjon om kjønnsvorter

Kjønnsvorter (kondylomer) er vorter på huden i underlivet. For å få vorter må du først ha blitt smittet med et virus. Kroppens immunforsvar vil utrydde viruset og vortene innen 12-18 måneder. Med behandling forsvinner de vanligvis fortere.

HVA KOMMER DET AV?

For å få kjønnsvorter må du altså først ha blitt smittet med en type av HPV-virus. Det finnes mange varianter av HPV-virus. Noen av dem gir vorter f. eks på fingre, mens andre gir vorter i underlivet. Noen av virusene gir ikke vorter. De hpv-virusene som gir vorter er ikke de samme som kan gi forstadier til livmorhalskreft eller andre krefttyper, så vortevirus er helt ufarlig.

Viruset sitter i huden og kan smitte ved kontakt med hud mot hud. Kondom beskytter til en viss grad, men ved f.eks. samleie vil det allikevel være hudkontakt, selv om du bruker kondom.

SYMPTOMER

Kjønnsvortene kan komme raskt eller svært lenge etter at du ble smittet av et HPV-virus. Vortene kan variere i størrelse og utseende. Noen er små, hudfargede og flate vorter, andre kan være mer knudrete og hvite. Det er varierende hvor mange som kommer, noen får bare én eller det kan komme flere vorter. De fleste med HPV-virus får små og usynlige vorter, eller ingen vorter.

HVOR MANGE HAR DET?

HPV-virus er den vanligste seksuelt overførbare infeksjonen. Siden de fleste ikke får synlige vorter, er det veldig mange som ikke er klar over at de har blitt smittet. De kan allikevel smitte videre. Antagelig blir så mange som 70 % smittet i løpet av livet i Norge.

ER DET FARLIG?

Kjønnsvorter er ikke farlig, og huden vil etter hvert bli helt normal, selv om det tar tid.

SMITTEFARE

HPV-virus smitter lettest når du har synlige vorter. Etter at vortene er borte er smittefaren mindre. Har du fast partner er nok partneren din allerede smittet, men vil ikke nødvendigvis få synlige vorter. Siden kondylomer ikke er farlig har du ikke plikt til å fortelle partnere om at du har viruset, men så lenge du har synlige vorter anbefales det at du bruker kondom om du har sex med en ny partner. Hvis kondomet ikke dekker vortene, vil det ikke nødvendigvis hindre smitte av viruset.

BEHANDLING

Synlige kjønnsvorter kan behandles, men om du ikke bruker noen behandling vil vortene uansett forsvinne av seg selv innen 12-18 måneder. Ved behandling blir ofte vortene borte, men viruset kan fortsatt være i kroppen. Det kan derfor komme nye vorter etter at behandlingen er ferdig.

Pensling

Condyline, et flytende middel (som

inneholder podofyllotoksin), og koster ca 310 kr. Det virker ved å hindre at vortene vokser, men er også lett etsende. Middelet kommer i en liten flaske med en pensel. Middelet pensles på vortene, og du bør helst unngå å pensle det på normal hud, fordi det kan gi irritasjon og sår.

Ta kontakt om du får sår og smerter ved behandlingen.

Slik bruker du middelet:

- Du skal pensle på selve vortene.
- Middelet skal tørke i 1 minutt, og skal ikke vaskes av etterpå.
- En kur består av pensling morgen og kveld i 3 dager, og en pause i 4 dager (til sammen 1 uke).
- Du skal ikke ta mer enn 5 kurer på rad.

Hvis du ikke er kvitt vortene på 5 uker, eller det kommer nye, bør du komme til en ny legetime. Det finnes andre behandlinger som kan forsøkes.

Krem

Aldara er en krem som virker ved å hjelpe immunsystemet i kroppen med å bekjempe viruset. Kremen har litt bedre effekt enn pensling, og gir færre nye utbrudd, men er dessverre dyr. Den koster ca. 680 kr. En pakke inneholder 12 små porsjonspakker med krem.

Slik bruker du kremen:

- Smøres på vortene om kvelden før sengetid, 3 ganger per uke (for eksempel mandag, onsdag og fredag).
- Kremen skal gnis inn i huden til den forsvinner.
- Du skal ikke dusje/bade før neste morgen.

Hvis du lukker porsjonspakken med tape etter bruk, kan du bruke en pakke flere ganger, slik at behandlingen ikke blir unødvendig dyr.

De fleste får en hudreaksjon med rødhet, tørrhet, kløe og smerter de første 1-2 ukene, men dette går over. Om du ikke har hatt effekt av Aldara krem innen 4 måneder, skal du slutte med den og kontakte lege.

Frysing eller laser

Noen ganger virker ikke behandling med pensling eller krem. Andre ganger sitter vortene på et sted som gjør at det er vanskelig å behandle selv. Legen kan da henvise deg videre til en hudlege for fjerning av vortene, vanligvis med laser eller frysing. Det er trygt, og vil ikke skade huden. En time hos hudlege koster ca 360 kr i egenandel. Det vanligste er at en trenger 2 timer hos hudlege. Du kan også henvende deg direkte til en privat hudlege, men da må du regne med en mye høyere pris.